

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

Ocak 2025 • No: 201

**Umudumuzu
ve Direncimizi
Güçlendirelim
Mücadelemizi
Büyütelim!**

[Instagram](https://www.instagram.com/uid_der)

[YouTube](https://www.youtube.com/uidderorg)

[TikTok](https://www.tiktok.com/uid_der)

[Facebook](https://www.facebook.com/uidder.org)

www.uidder.org

Umudumuzu ve Direncimizi Güçlendirelim, Mücadelemizi Büyütelim!

Yeni bir yılın, 2025'in ilk günlerini yaşıyoruz. Ama işçi ve emekçilerin yüreğinde “yeni” olanın getirdiği heyecan ve umut yerine büyüyen endişeler ve kasvet var. Takvim yaprakları hariç hayatımızda değişen tek şey yaratılan ekonomik yıkımın sonuçlarını, etkisini daha fazla hissediyor olmamız. Perşembenin gelişinin çarşambadan belli olması gibi, hepimiz, bizi çok daha zorlu bir yılın beklediğini biliyoruz. Aynı şekilde hepimiz gidişatın tersine dönmesini, sorunlarımızın çözülmesini istiyoruz. **Peki, nasıl oluyor da hepimiz benzer düşünceler, benzer talepler taşırken, aynı talepler etrafında birleşemiyoruz? Nasıl oluyor da aynı amaç doğrultusunda bir araya gelemiyor, birlikte hareket edemiyoruz?** Pek çok işçi bu soruya kestirme cevaplar verecektir. Kimisi dünyanın düzeninin böyle olduğunu söyleyecektir. Kimisi kimsenin birlik olmaya yanaşmadığını, haksızlığa ses çıkaracak cesarete olmadığını, dolayısıyla birlik olmanın mümkün olmadığını söyleyecektir. Bu cevapları irdelemekten evvel hafızalarımızı tazeleyelim.

2018'den bu yana ekonomi yokuş aşağı yuvarlanıyor, iktidardakilerse ha bugün ha yarın düze çıkacağız diye emekçileri oyuluyor. Son birkaç yılda ne vaatler duymadık ki! İktidarın dümeninde olanlara sorarsanız Türkiye kısa zamanda şahlanacak, refah ülkesi haline gelecekti. Ekonomik büyümeden büyük paylar alacaktık. Mart Şubatın, Nisan Marttan daha iyi olacaktı. Gözlelimizi kapayıp 6 ay sonra uyansak, her şeyin yoluna girmiş olduğunu görecektik. 2024 “emekliler yılı” olacaktı. Enflasyonla mücadele programı kısa zamanda işe yarayacak, hayat pahalılığı kalmayacak, kemer sıkmaktan kurtulacaktık... Ama havada uçan bu vaatler, işçilerin, emekçilerin, emeklilerin yani ülke nüfusunun ezici çoğunluğunun daha büyük bir yoksulluğa sürüklenmekte olduğu gerçeğini artık örtüyor. Tatlı vaatlerin etkisi, bu vaatlere inananların sayısı giderek azalıyor. Alttan alta büyük bir öfke ve hoşnutsuzluk mayalanmaya devam ediyor.

Düne kadar bizi yalanlarla kandırmaya çalışanlar bugün ağız değiştirdiler. Asgari ücreti 22 bin lira olarak belirlemeleri karşısında tepki gösterenlere, “çatlasanız da patlasanız da biz adımlarımızı hesaplayarak atarız” diyebilme pervasızlığını gösterdiler. Bu “hesaplı adımlara” kamu çalışanlarının, SGK ve BAĞ-KUR emeklilerinin aylıklarına enflasyonun çok altında zam yaparak devam

ettiler. Metal işçilerinin grevlerini yasakladılar. İktidarın, MESS'in, patronların dayatmalarına boyun eğmeyen, grev yasağını tanımayan işçileri işten atma tehditleriyle düşük zamlara razı etmek istediler. Polonez örneğinde olduğu gibi, hakları için mücadele eden işçilerin karşısına yine biber gazı, kalkarı, copuyla polisi çıkardılar.

Sıra işçiye geldiğinde adımlarını hesaplayarak atanların sermaye sınıfına karşı ne kadar bonkörce davrandıklarını sır değil. İktidardaki işçi düşmanı rejim, bizleri sefalete sürüklerken sermaye sınıfının önünü sonuna kadar açıyor. Sermaye sınıfı ve bu sınıfın iktidarının temsilcileri, dizginsiz sömürünün, yağmanın, talanın, rantın tadını çıkarıyorlar. İş yasasını kendi çıkarları temelinde değiştirme, iş güvencesini, kıdem tazminatını, kamusal emekliliği ortadan kaldırma planları yapıyorlar. Adeta köpeksiz köyde değneksiz geziyorlar. Onlar için işler bu denli yolundayken ekonomik krizden, artan işçi maliyetlerinden, çığırından çıkan kurlardan, uluslararası rekabetin büyümesinden dem vurup dert yanmaktan da geri durmuyorlar. Ekonomik yıkımın bedelini bize ödetiyor, yaşamımızı çekilmez kılıyorlar. Ama kendi sorunlarımızı unutup, sömürüye razı olup onların gemisini yüzdürmek için kürek mahkûmları gibi kürek çekmeye devam etmemizi istiyorlar.

Baştaki konumuza geri dönelim: **İktidar ve sermaye sınıfının saldırıları böylesine ağırken işçilerin birlik olamayacağını düşünmek kime yarar sağlar? Bu düşünce doğru bir akıl yürütme yöntemi olabilir mi? Karşımızdaki yıkım tablosu, işçilerin birleşmek dışında bir çıkış yolu olmadığını kanıtlayan bir tablo değil midir?**

İşçilerin birleşmek dışında bir çıkış yolu olmadığını kanıtlayan bir tablo değil midir? Nitekim Türkiye'nin dört bir yanında, tüm sektörlerde sendikalaşma çabasının, grevlerin, direnişlerin sayısının artması işçilerin her geçen gün bu gerçeğin daha çok farkına vardığının kanıtı değil midir?

İşçi sınıfının önderleri, özgürlüğün zorunlulukların kavranmasıyla başladığını söylerler. Zorunlu olanı kavramak demek, yapılması için harekete geçmek, yapmak ve onu aşmak demektir. İşçiler olarak sermayenin ve iktidarın saldırılarına karşı koymak zorundayız. **Ne kadar zor olursa olsun dağınıklığı aşmak, birliğimizi kurmak, birlikte hareket etmek, mücadelemizi büyütmek zorundayız.** Giderek ağırlaşan, yaşamımızı zorlaştıran tüm sorunlarımızın çözümünü bizdedir, ellerimizdedir, birliğimiz-

İktidar ve sermaye sınıfının saldırıları böylesine ağırken işçilerin birlik olamayacağını düşünmek kime yarar sağlar? Bu düşünce doğru bir akıl yürütme yöntemi olabilir mi? Karşımızdaki yıkım tablosu, işçilerin birleşmek dışında bir çıkış yolu olmadığını kanıtlayan bir tablo değil midir?

dedir. Bize, sermaye sınıfının saldırılarını, tuzaklarını, aldatmacalarını boşa çıkaracak gücü verecek olan tek şey birliktir. Bunun ilk adımı, tek tek işçiler olmaktan çıkıp işçi sınıfı olarak birleşmemiz gerektiğini kavramamızdır. Zorluklardan, engellerden korkmadan, başkasından beklemeden, ümitsizliğe prim vermeden her birimizin sorumluluk almasıdır. Birken iki, ikiyken üç olmak için yapabileceklerimize kafa yormaktır. Sermaye sınıfının değirmeni-ne su taşıyacak düşünceleri bir kenara bırakarak olaylara, olgulara, dünyaya işçi sınıfının penceresinden bakmaya gayret etmektir. Bunun için işçi sınıfının mücadele örgütü ÜİD-DER'in çağrılarına kulak vermektir.

Üzerine düşen sorumluluğun farkında olan insan o sorumluluğunu yerine getirebilmek için nereye bakması, nereden güç alması gerektiğini daha iyi görür. Elbette işyerlerimizde, etrafımızda yaşadığımız sorunlar karşısında duyar-sız kalan, türlü tuzaklara kanıp kendini kurtarmaya çalışan işçi kardeşlerimiz var. Elbette henüz korkusunu aşamayan, birlik olmaya yanaşmayan, haksızlığa ses çıkaracak cesaret bulamayan, birlik olmanın mümkün olmadığını düşünen işçi kardeşlerimiz var. Fakat tüm zorluklara rağmen birlik olmanın yolunu bulan, mücadeleye atı-

İşçi sınıfının haklı sesi bastırılmaz, mücadelesi durdurulamaz. Önemli olan insanlığı ve doğayı yok oluşturan kapitalizme karşı doğru safta, sınıfımızın mücadelesinin içinde yer almayı ve başarıya ulaşması için çalışmayı seçmektir. 2025'te umudumuzu ve direncimizi güçlendirelim, dayanışmamızı, birliğimizi, mücadelemizi hep birlikte büyütelim.

lan, baskılara rağmen geri adım atmayan ve patronları alt etmeyi başaran işçiler de var. Elinizde tuttuğunuz İşçi Dayanışması'nın her sayısında Türkiye'den ve dünyadan nice işçi mücadelelerine yer verilmesi bunun kanıtıdır. Dünya işçi sınıfının kapitalist sömürüye, emperyalist savaşlara, yolsuzluklara, baskılara karşı tarihsel ve güncel mücadeleleri, sermaye sınıfının yüreğini ağzına getiren isyanları, şanlı devrimleri bunun kanıtıdır. Bugün Sırbistan'da tren istasyonundaki faciyanın hesabının sorulması için, Güney Kore'de yolsuzluklara, baskılara karşı durmak için, İngiltere'de Gazze'deki katliamı durdurmak için, Almanya'da işten atmaları durdurmak için, Türkiye'de yoksullaştırma politikalarını protesto etmek için eylemler, grevler düzenleyen işçiler bunun kanıtıdır. Nitekim sermaye örgütleri bile 2025'in **işçi sınıfının mücadele yılı** olacağını söylemek zorunda kalmaktadır.

İşçi sınıfının haklı sesi bastırılmaz, mücadelesi durdurulamaz. Önemli olan insanlığı ve doğayı yok oluşturan kapitalizme karşı doğru safta, sınıfımızın mücadelesinin içinde yer almayı ve başarıya ulaşması için çalışmayı seçmektir. **2025'te umudumuzu ve direncimizi güçlendirelim, dayanışmamızı, birliğimizi, mücadelemizi hep birlikte büyütelim.** ■

Asgari Ücret Nasıl Yükseltilir?

Aylardır uzmanların, siyasetçilerin, patronların hatta Uluslararası finans kuruluşlarının yaptığı tartışma, analiz ve hesaplamaların sonunda 2025 yılı için asgari ücret 22 bin 104 lira olarak açıklandı. Bu açıklamayı, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu TİSK ve iktidar yetkilileri birlikte yaptı. İşçileri köle gibi çalıştıran patronlarla, patronların menfaatlerini her şeyin önüne koyan iktidarın temsilcileri, kameraların karşısına geçtiler ve hiç çekinmeden işçilere açlık ve sefaleti reva gördüklerini bir kez daha gösterdiler, gösterebildiler. Çünkü işçilerin yeterince güçlü bir tepki vermeyeceğinden, sendikaların işçileri harekete geçirmeyeceğinden emindiler. Demek ki burada sorun asgari ücrete ne kadar zam yapıldığı değil, asgari ücretin belirlenmesinde işçilerin hiçbir söz hakkının, belirleyici gücünün olmamasıdır.

Mağaza ve marketlerde gördüğümüz “bu işyerinde asgari ücret uygulanmaktadır” tabelası siyasi iktidar ve patronlar tarafından adeta ülkenin bütününe asıldı. 8 milyon asgari ücretli ve ailesi başta olmak üzere sendikası sendikası, emeklisi kamu emekçisiyle tüm işçi ve emekçiler düşük ücrete mahkûm edildi. Adını koyalım: 2025 yılı asgari ücreti sefalet ücretidir. Bu ücretle iki hafta geçinmek adeta mucizedir. Ama Erdoğan, “Asgari ücreti 22 bin 104 lira olarak açıkladık. Birileri çatladı patladı. Kusura bakmayın, çatlasanız da patlasanız da biz adımlarımızı hesaplayarak atacağız” diyor! Ekonomik yıkımın bedelini işçi ve emekçilere ödetmekte kararlı olduğunu vurguluyor. Bu nedenle olup bitene bir TikTok videosu izler gibi bakıp geçemeyiz ya da bir iki öfkeli küfürle, lanet okuyarak geçiştiremeyiz.

İşçiler geçmişte bir asgari ücret belirlenmesi için büyük mücadeleler verdiler. Pek çok ülkede işçiler ücretlerinin belli bir seviyenin altına düşmesini engellemek için, bir ücret baremi belirlenmesi için birlik oldular, kampanyalar düzenlediler. Çünkü patronlar ücretleri en düşük seviyelerde tutmaya, her fırsatta daha da aşağı çekmeye çalışıyorlardı. Türkiye’de ise asgari ücret ilk kez 1936’da İş Kanununda yer aldı. **1960-1980 arası dönemde işçiler mücadeleyle hem ücretleri asgari ücret seviyesinin üstüne çıkardılar hem de ikramiye, izin, yakacak, bayram parası gibi sosyal haklar kazandılar.** Bugünle kıyasla-

dığımızda işçilerin birlik ve mücadelesi daha güçlü olduğundan asgari ücretli işçi sayısı da son derece düşüktü. Bugün asgari ücret ortalama ücret haline geldi, Türkiye asgari ücretli ülkesi oldu. Asgari ücreti sefalet ücretine dönüştürenlerse ekranlarda bizimle alay edercesine “işçi enflasyona ezdirmedik” diyebiliyorlar.

İşçilerin birliğinin, dayanışmasının ve mücadelesinin yükseldiği dönemlerde ücretler de yükselir. Bunun farkında olan egemenler, askeri darbelerle, baskı ve yasaklarla işçilerin birliğini dağıttılar. Sendikal ve siyasal örgütlülüğü zayıflayan işçilerin görece yüksek ücretler başta olmak üzere birçok kazanımı da zamanla eridi, yok edildi. İktidar koltuğuna oturduğu 2002’den bu yana AKP de işçilerin dağınlığını, örgütsüzlüğünü fırsat bilerek, yapay kutuplaşmalar yaratıp işçileri daha da bölerek ücretleri yoksulluk ve hatta açlık sınırının altına düşürdü. Üstelik 2025 yılı toplu iş sözleşmeleri, emekli aylıkları, kamu emekçilerinin ücretleri de asgari ücretten farklı olmayacak. Sırada kıdem tazminatı, iş yasasının değiştirilmesi, sendikal hakların daraltılması gibi yeni saldırılar da var. Yani sıklıkla vurguladığımız gibi önümüzde çok daha zorlu günler var.

Bize sefalet ücreti dayatan egemenlere karşı bugünden sonra ne yapacağımız, nasıl hareket edeceğimizdir asıl önemli olan. Bilinçli bir işçinin gözüyle baktığımızda önümüzde birlikte mücadele etmekten başka bir çaremiz olmadığını görürüz. Düşük ücretleri kanıksayıp bir kenara çekilmek kabul edilemez. Eğer ücretimizi üç kuruş arttırmak için işçi arkadaşlarımızla rekabete girsek, bölünürsek patronun ekmeğine yağ sürmüş oluruz. **İşçilerin bakış açısı bu sefalet ücretine boyun eğmek ya da bireysel hareket etmek değil, ücretleri yükseltmek için birlik olmak olmalıdır.** Geçmiş işçi kuşaklarının deneyimlerini unutmamalıyız. Nitekim dün Kavel’de, Singer’de, Kozlu’da, Paşabahçe’de, Netaş’ta, Zonguldak’ta ve bugün Polonez’de, Betek Boya’da işçilerin birliğidir patronlara ve iktidarlara geri adım attıran.

2025’i örgütlenme, sefalet ücretine ve tüm haksızlıklara karşı birlikte mücadele yılı haline getirelim. Düşük ücretlere, hak gasplarına, sermayenin ve siyasi iktidarın saldırılarına birlikte karşı duralım. ■

Kumarla Köşeyi Dönerler Neye Dönüyor?

■ Gebze'den bir petrokimya işçisi

Günümüzde fabrikalarda, işyerlerinde “kolay yoldan para kazanma” hayaliyle şans ve bahis oyunları oynamak gitgide yaygınlaştı. Teknolojiyle birlikte kumarhane herkesin cebine girdi. Her molada, her köşede tüm başlar cep telefonlarına eğiliyor, değişik adlar altında kumar, bahis oyunları oynanıyor. Eskiden, “tüm kötülüklerin anası” diye adlandırılan başlıca kötülüklerden sayılan, aile dağıttığı, yuva yıktığı söylenen, uzak durulan kumar şimdilerde herkesin birbirini teşvik ettiği bir “kurtuluş yolu” olarak görülüyor.

Ekonomik yıkımın bedelini işçi sınıfına ödeten iktidar ve patronlar bizi sefalet koşullarında yaşamaya mahkûm ediyorlar. Sefalet düşürülen insan bir çıkış görmediğinde her türlü çareye başvurabilir. Bu durumun farkında olan sermaye sahipleri, milyonlarca işçinin umudunu kumar, bahis, kripto para gibi şans oyunlarına bağlaması için her şeyi yapıyorlar. Böylece pervasızca sömürdükleri, sırtından büyük kârlar kazandıkları işçileri başka bir tuzağa düşürerek bu yolla da kasalarını doldurmayı başarıyorlar. “Şansın varsa köşeyi dönersin” gibi argümanlarla emekçileri kolay yoldan zengin olma hayallerine sürüklüyorlar. Sınıf atlamanın, bireysel kurtuluşun mümkün olabileceği yanılması itiyorlar. İşçilerin örgütlenerek haklarını aramalarını engelleyerek onları sahte hayallerle oyalıyor, kendileri rahatlarına bakıyorlar.

Para parayı çeker derler. Para sermaye sınıfında olduğundan, onlar kumar, bahis oyunları oynatarak milyarlar elde ederken, işçilerse para kaybediyor. Ama sorun biraz para kaybetmekle sınırlı kalmıyor. Kumar illetine bulaşan pek çok kişi borç batağına saplanıyor. Ailesinin huzuru, psikolojisi altüst oluyor. Bireysel kurtuluş

hayalleriyle oyalanan işçiler gitgide yozlaşıyor, doğruluk, dürüstlük, alın teriyle para kazanma gibi erdemleri kaybediyor. Çoluk çocuğunun rızkını, arkadaşlarından “borç” diyerek aldığı parayı da kumarda kaybeden, geri ödemeyen güvenilirmez, düzenbaz insanlara dönüşüyorlar. İçinden geçtiğimiz dönemde bu durumun yaygınlaşması, böyle insanların sayısının artması ise tesadüf değildir. Sefaletle neden olanlarla bu kötülükleri en tepeden en aşağıya kadar dizginsizce kışkırtıp besleyenler aynıdır.

Bir düşünelim. Umutların buralarda tüketilmesi, kumarın yaygınlaşması kimin çıkarına? Bugün yaşanan kriz sürecinde işsizliği, sefaleti, açlığı biz işçi ve emekçiler yaşıyoruz. Acıyı, kederi biz çekiyoruz. Patronlar ise lüks, sefahat ve bolluk içindeki yaşamlarına devam ediyorlar. **İşçilerin bir araya gelmesi, birleşmesi, birinin diğerinin derdine ortak olması onların asla işine gelmez.** Herkesin bireysel menfaat peşine düşmesini isterler. Kumarı işçilerin, emekçilerin önüne kurtuluş yolu olarak sürerken ne yaptıklarını çok iyi biliyorlar. İşçileri bir araya gelip mücadele etmekten alıkoyan, bireysel kurtuluş yollarında umutlarını tüketen kumarın yıkıcı sonuçlarını biz yaşıyoruz, onlar sadece kârlarına bakıyorlar. Bize kurdukları tuzaqlar sayesinde düzenlerini sürdürüyorlar.

Aldatmacalara kanmayalım. İşçiler birlik olsa dünya yerinden oynar, yepyeni bir yaşam kurulur. İşçiler bölünüp parçalanırsa toplumsal ilişkiler çürür, insanlık için tehlike büyür. **Biz işçilerin gerçek kurtuluşu, bütün ülkelerin işçilerinin birleşmesi ve tek yumruk olarak kapitalist düzeni yerle bir etmesine bağlıdır.** Sefaletten kurtulmak, refaha kavuşmak için tek çaremiz birlik olmak, örgütlenmek ve mücadele etmektir. ■

Düşük Ücret Dayatmasına Karşı Örgütlü Mücadeleye

■ Pendik'ten bir kadın metal işçisi

Her Aralık ayında izlediğimiz asgari ücret tiyatrosu bu yıl çok daha trajik bir şekilde sonuçlandı. Resmi enflasyonun, TÜİK'in uydurma rakamlarıyla bile yüzde 47 olduğu, ENAG'a göre yüzde 87 olduğu bir süreçte asgari ücrete sadece yüzde 30 zam yapılarak işçiler sefalet ücretine mahkûm edildi. İşçilere 22 bin 104 liralık sefalet ücretini reva görenler, asgari ücret desteği adı altında patronlara iade edilecek kısma ise yüzde 42 oranında zam yaptılar. Sadece bu durum bile siyasi iktidarın yaklaşımını özetliyor; her koşulda sermayeyi desteklemek!

Sermayeye kol kanat veren siyasi iktidar sahipleri yüz-süzlükte, arsızlıkta sınır tanımıyor, gözlerimizin içine bakarak açıkça yalan söylüyorlar. Mehmet Şimşek, "asgari ücret enflasyon üzerinde arttı, 2024 yılı için yaklaşık yüzde 45 enflasyon beklentisine rağmen, asgari ücret yüzde 49,1 oranında yükseldi. Ayrıca, mevcut asgari ücretimiz Romanya, Bulgaristan, Meksika, Çin, Brezilya, Endonezya, Rusya, Mısır ve Hindistan gibi ülkelerden daha yüksek" diyor. Verilen örnekler üzerinden biz de bir karşılaştırma yapalım. Türkiye'de asgari ücretli bir çalışanın diyelim ki 5 milyon liraya bir ev alabilmesi için yemeden

içmeden 227 maaşını (yaklaşık 20 yıl) ayırması gerekiyor. Oysa yapılan araştırmalara göre bahsi geçen ülkelerin hepsinde asgari ücretli işçilerin ev sahibi olabilmesi için gerekli süre daha kısa! Yani rakamın büyük olması, alım gücünün de büyük olması anlamına gelmiyor. Aralık ayında açıklanan açlık sınırı ile asgari ücret arasında yalnızca 1021 lira fark vardı.

İşçi ve emekçiler olarak bizleri zorlu bir dönem bekliyor ve herkes bunu iliklerine kadar hissediyor. Hoşnutsuzluk ve öfke giderek büyüyor. Mücadele eden, sendikalaşan, grev ve direnişe çıkan işçi sayısı artsa da sınıfımız maalesef örgütsüz. İşte bu yüzden işçiler birlikte harekete geçemiyor. Temmuz ayında zam yapıp yapılmayacağı tartışılıyor, işçilere bir başka baharı beklemeleri salık veriliyor. Diğer yandan düşük ücret dayatmasına karşı greve çıkan metal işçilerinin grevi siyasi iktidar tarafından yasaklandı. Metal işçileri yasağı tanımayarak, grev yasaklarına ve düşük ücret dayatmasına grev silahıyla karşı koymaya çalıştı. Ama sermayenin ve iktidarın saldırılarına karşı durabilmek için daha fazlasına, sınıf olarak birlik ve dayanışmamızı güçlendirmeye ihtiyacımız var. ■

Her Yer Bizim Düzenimiz Olsun Diye

■ Avcılar'dan bir kadın işçi

UID-DER'li emekçi kadınlar olarak, bir grup Polonez direnişçisi kadın kardeşimizle güzel bir sohbet gerçekleştirdik. Direnişçi bir ablamız "bize hep 'aman kurulu düzenimiz bozulmasın' düşüncesini bellettiler" dedi. Bu söz üzerine uzunca sohbet ettik. Ben de düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istedim.

İnsanın oturmuş bir hayatı olması, düzenli bir işi, bir yuvası olması güzeldir. Akriba, arkadaş çevremizin, günlük hayatta bazı rutinlerimizin olması bizleri güvende hissettirir. İnsanlar genelde kurulu düzen derken bunları kasteder. Bunu önemsemek ve korumaya çalışmak hepimiz için anlaşılırdır. Ama bir an için bu makul düşünceleri kenara bırakalım ve dönüp dünyaya, bize reva görülen hayatlara bakalım. Nasıl bir kurulu düzen görüyoruz?

Dünyanın kurulu düzenine kapitalizm deniyor. Bir avuç zengin için milyarlarca insanın yaşamının cehenneme dönüştürülmesi üzerine kuruludur bu düzen. Yoksulluk pençesinde kıvranan milyarlarca insan, yağmalanmış doğa, her gün bir yerde patlak veren savaşlar,

Yamyam Fareler Gibi Olmamak İçin...

■ Ankara'dan genç bir işçi

İngiliz egemenleri, sömürge döneminde ticaret gemilerini, donanmalarını korumak için vahşi bir yöntem geliştirmişler. “Yamyam fare yöntemi” olarak adlandırılan bu yöntem şöyle: Açık denizdeki gemilerde fareler çoğalınca önce bir fare yakalanır, boş bir tenekeye hapsedilir. Günlerce aç bırakılır. Sonra küçük bir fare daha yakalanır ve günlerdir aç olan farenin yanına konulur. Aç fare bu küçük fareyi yer. Bu döngü tekrarlanır. Fare yine günlerce aç bırakılıp yanına küçük fareler konulur. Böylece kendi cinsini yiyen bir yamyam fare elde edilir. Bu yamyam fare iyice semirip kuvvetlenince boş tenekeden çıkartılıp gemide serbest bırakılır. Yamyam fare gemideki diğer farelerin yanına, yuvalarına rahatlıkla sokulur ve alıştırdığı üzere yakaladığı fareyi yemeye başlar. Nihayetinde gemi farelerden temizlenir.

Bugünün egemenleri de gemilerini yürütmek için yamyam fare yöntemine başvuruyorlar mı? Sömürücü egemenler ağız birliği etmiş gibi tüm dünyada milliyetçilikle emekçileri bölüp ayrıştırıyorlar. Sosyal medyada, televizyonlarda, eğitim kurumlarında milliyetçilik öne çıkartılıyor. Ülkesine göre Filistinlilerin, Kürtlerin, Müslümanların, Yahudilerin, Yerlilerin, Siyahların vs. kanının dökülmesinin şart olduğuna inanan insanlar ortaya çıkarılıyor. Hitler gibi azıllı bir faşist “askeri deha” olarak sunuluyor. Nazi sempatanlığı gençler arasında yaygınlaştırılıyor. Peki, kimin işine yarıyor milliyetçilik, düşmanlık, nefret? Milliyetçiliğin, düşmanlığın, faşizmin güçlenmesi hayatımızı nasıl etkiliyor?

Milliyetçilik tuzağına kapılmak, kendi sınıfımızdan olan bir insana yapılan zulme ortak olmak, o zulme alkış tutmak demektir. Bugün tüm dünyada göçmenlere yö-

neltelen düşmanlık bunun en somut örneği. Oysa gerçekte onların bize bir zararı yok, düşmanlarımız ortak. Bizi sömüren, zehirleyen egemenler bu gerçeği gizlemek için her sorunun sebebi olarak göçmenleri gösteriyorlar. Hedef şaşırtıyorlar.

Toplumda milliyetçilik arttığında o toplumda sefalet ve sömürü de artar. İşçileri milliyetçilik

tuzağıyla bölen patronlar ve iktidarlar, meydanı boş buldukları için her türlü saldırıyı yapmaktan çekinmezler. Sermaye sınıfı ve iktidarın pervasızca haklarımızı gasp etmesinin bölünmüş, parçalanmış olmamızla ilişkisi yok mu? Milliyetçilik bizleri ayrıştırarak mücademizin gelişmesini, dayanışmamızın büyümesini engelliyor. Egemenlerin milliyetçiliği kullanarak insanları yamyam farelere dönüştürmeye çalışmaları boşuna değil. Bizi sınıfımıza yabancılaştırmak ve kendi sınıfımızdan insanlara düşman yapmak istiyorlar. Onların bu emellerini boşa çıkartmak için birbirimize ve mücadelemize kenetlenelim. ■

İŞYERLERİNDEN

katledilen çocuklar, kadınlar... Hepsi zengin daha zengin olsun diyedir. Dünyanın genel hali böyle, peki ya yaşamlarımız? Polonez işçilerinden örnek verelim, sendikalaşma mücadelesine başlamadan önceki hayatlarına bakalım. Anlattıklarından biliyoruz ki bayram seyran demeden izinsiz çalıştırıldılar. Çocuklarına, ailelerine vakit ayıramadılar. Onlar için kurulu düzen, mesela izin alamadığı için çocuğunun büyümesini görememek demektir. Çalışma koşulları yüzünden sürekli hastalanmaktı. Gece gündüz demeden çalışmanın karşılığında evlerine ancak bir asgari ücret götürebilmektir. İtilmek, horlanmak, zorbalığa uğramaktı. Her gün aynı şeylerin tekrarlandığı, kendi deyimleriyle robotlaştırıldıkları bir hayat yaşıyorlardı. “Kurulu düzenimiz bozulmasın” diyerek pek çok şeye boyun eğmek zorunda hissediyorlardı kendilerini. Peki, bu hepimizin hikâyesi değil mi? Dünyanın dört bir yanındaki işçilerin yaşamı bundan farklı değil. İşte dünyanın düzeni bu!

Hayatın hayhuyunun dışına çıkıp, “nasıl bir dünyada nasıl bir hayat yaşıyorum” diye düşünssek bu kadar kor-

kar mıydık düzenimizin bozulmasından? Ya da daha iyi bir yaşam inşa etmek için adım atmaya çekinir miydik? Bu yüzden düşünmeye, sorgulamaya, anlamaya bile zamanımızın ve enerjimizin kalmaması için uğraşılıyor düzenin egemenleri. Bizleri adeta robotlaştırıyorlar. Ama bir kere kabuğumuzu kırdığımızda, zihnimizdeki duvarları yıktığımızda tüm gerçeklik berraklaşıyor. Polonez direnişçisi bir kadın, Ankara yürüyüşleri sırasında Kartal'da sahilden geçerken denizi ilk kez gördüğünü söylemişti. Bu düzenin bizden koca bir yaşam çaldığını fark etmenin ifadesidir bu sözler. Bunu idrak ettiğimizde bırakalım değişimden korkmayı, o değişimi yaratabilmek için canla başla mücadele etmeye başlarız. Üstelik değişmesini istediğimiz sadece kendi günlük yaşamımız değil, dünya düzeninin ta kendisi olur. Direnişçi ablamız girişte aktardığım konuşmasını şu güzel sözlerle bitirmişti: “Kurulu düzeni bozarsak, her yer bizim düzenimiz olur!” Her şey bizim, her yer bizim olsun diye, dünya güzelleşsin diye birliğimizi ve mücadelemizi büyütelim. ■

İşçi Sınıfının Ortak Mücadele Dili: GREV!

Aralık ayında Birleşik Metal-İş sendikasının örgütlü olduğu Hitachi Energy, GE Grid Solutions, Schneider Elektrik, Arıtaş Kriyojenik ve Green Transfo fabrikalarında peşi sıra grevler başladı. Çok geçmeden de sermaye sınıfının tatlı kârlarını düşünen siyasi iktidar, “erteleme” adı altında grev yasağı ilan etti. Böylece AKP’li yıllarda grevi yasaklanan işçi sayısı 200 bine yaklaştı. Ancak metal işçileri grev yasağına rağmen kararlılıkla grevlerini sürdürme kararı aldılar. İşçi sınıfına yönelik saldırıların artarak süreceği 2025 yılında işçilerin mücadelesi de yoğunlaşarak sürecek. Daha fazla sayıda işçi “grev” diyecek.

“Grev” kelimesi Fransızcadan dilimize girmiş. Bundan yüzyıllar önce Paris’te belediye binasının önünde bulunan, iş arayanların topluca beklediği, bir anlamda “amele pazarı” işlevi gören bir meydan vardır: Grève Meydanı! Bu meydanda iş için beklemek halk dilinde “grev yapmak, grevde olmak” şeklinde yer edinmiştir. Bu böyle sürüp giderken çalışma koşullarını protesto etmek, ücretlerini yükseltmek isteyen işçiler de Grève Meydanına çıkmaya başlamışlar. Böylelikle 19. yüzyılın ortalarından başlayarak grev kelimesi nihayet bugünkü anlamına kavuşmuş ve işçilerin hak elde etmek için toplu bir şekilde işi durdurması eylemini anlatır olmuş.

Seine Nehrinin kıyılarına sırtını veren
Grève Meydanı

Bir emekçinin çeşitli çıkarlar sağlamak, haklar elde etmek ya da hak kayıplarını engellemek amacıyla işi durdurması, işgücünü kullanmaktan imtina etmesi esasında binlerce yıldır başvurulan bir yöntem. İş bırakma eylemi, esasında emeğin gerçek sahibinin sömürücü efendiye karşı mücadelesinde keşfettiği bir mücadele aracı olarak doğmuş, Antik Çağdan Ortaçağ’a tekil sayılabilecek örneklerle tarih sahnesine çıkmıştır. Örneğin günümüzden yaklaşık 3200 yıl kadar önce, eski Mısır’da piramitlerin yapımı sırasında zanaatkârlara ücret olarak verilen yiyeceklerin dağıtılması gecikir. Aileleri açlıkla karşı karşıya kalan taş ve duvar ustaları eşlerinin de desteğiyle işi durdururlar. Tarihte tespit edilebilen ilk grev örneği budur. Bundan yaklaşık 300 yıl kadar önce gerçekleşen sanayi devrimiyle birlikte üretim sürecinde makineler devreye girdi, fabrikalar kuruldu, işçi sınıfı büyüyüp gelişti. Kapitalizm diye adlandırılan sistem, toplumu temelde iki sınıfa böldü: işçi sınıfı ve patronlar sınıfı! İş bırakma eylemlerinin sıklığı, büyüklüğü ve etkisi zamanla arttı. İşçi sınıfı sömürüye karşı aynı dili konuşmaya başladı: Grev!

Grevci inşaat işçileri yumruklarını havaya kaldırarak bizleri selamlıyor, Paris, 1936

“Şalter İnecek, Bu İş Bitecek!” Bu slogan yaşadığımız topraklarda nice fabrika duvarında yankılanmış, nice işyeri önünü işçi sınıfının bayram alanına çevirmiştir. Ne anlatır peki bu slogan? Tüm toplumsal hayatın temelinde üretim vardır. Üretim olmadan, sayısız eşya ve sayısız hizmet üretilmeden hayat akmaz, durur. İşçi sınıfı sahip olduğu muazzam gücü önemli oranda buradan alır. Üretimi yapan eller şalterleri indirince, yani işçiler greve çıkınca özgüven kazanırlar. Yaşadıkları yalnızlık hissi daha grevin ilk günlerinde yok olmaya başlar. Üretimden gelen gücünü kullanan işçiler, birliklerinden, örgütlülüklerinden de güç alırlar. Artık tek tek işçiler yoktur, önünde hiçbir kudretin duramayacağı işçi sınıfı vardır, sınıf birliği vardır.

Güney Kore tarihindeki en büyük grevlerden biri, Samsung grevi, 2024

Patronlar sınıfı ve işçi sınıfı arasında kimi zaman üstü örtük kimi zaman ise açıktan süregelen ve sınıf savaşı olarak adlandırılan mücadelenin küçük küçük cepheleridir grev alanları! Grev sınıfın sorunlarının ortak, mücadelesinin bir olduğunu ortaya çıkarır. Bu sebeple grev için yaşadığımız topraklarda “işçi sınıfının okuludur” denilir. Bu okul sınıf dayanışmasının hayati bir ihtiyaç olduğunu gösterir. Sınıf dayanışması, din, dil ve ırk ayrımı yapmadan hangi fabrika, sektör veya ülkede çalışıyor olursa olsun işçi sınıfının birliğinin ve yardımlaşmasının ifadesidir. Dünden bugüne işçi sınıfı, sınıf dayanışması içinde paylaşmanın, yardımlaşmanın, ortak mücadele etmenin en güzel örneklerini göstermiştir. Mesela 1986’da darbe yasaklarını büyük bir grevle yırtıp atan Netaş işçileri, daha sonra greve çıkan Derby işçilerine kendileri için toplanan parayı ve ayrıca grev çadırlarını teslim etmiştir. Grev çadırı, yağmurdan ve soğuktan koruyan bir muşambadan çok fazlasıdır çünkü. O çadır işçiler için onur demektir, sınıfın mücadelesi ve zaferi demektir.

Türkiyeli göçmen işçilerin önyak olduğu; İtalyan, Yunan, Yugoslav ve Alman işçilerin de katıldığı Ford grevi, Almanya, 1973

Kavel Grevi, 1963

GE Grid Grevi, 2025

Dayanışma TV'nin hazırladığı “Grev Nedir, Ne Değildir, Neden Yasaklanıyor?” belgeselini izlemek için karekodu okutunuz.

Türkiye’de uzun yıllar yasalara göre grev yasaktı. Mücadeleci sendikacılık anlayışını benimseyen Maden-İş’in ve DİSK’in unutulmaz önderi Kemal Türkler’in liderliğinde 170 Kavel işçisi bu yasağı delip geçtiler. 1963 yılında yasağa rağmen grev yaparak işçi sınıfının grev hakkına sahip çıktılar. Verdikleri mücadele sonrasında grev hakkı yasalarda tanındı, Kavel bir destan olarak anılır oldu. İşçi sınıfının mücadelesi meşruluğunu yasalardan değil haklılığından alır sözü bir kez daha doğrulandı. Onların mücadelesine bir zincirin halkaları gibi yeni halkalar eklendi, bir nehrin kolları gibi sınıfımız nice grev ile bir mücadele geleneği oluşturdu. İlk icraatı grev çadırlarını sökmek olan 12 Eylül askeri faşist darbesiyle bu mücadele geleneği kesintiye uğratıldıysa da işçi sınıfımız fabrika fabrika, grev grev mücadelesine devam ediyor. Cumhuriyet tarihinin ilk kitlesel işçi mitinginde, Saraçhane Meydanında, 31 Aralık 1961’de atılan slogan bugün için de geçerlidir: “Grevsiz Sendika, Silahsız Askere Benzer.” Gün grev hakkına sahip çıkma, sınıfımızın birliğini ve dayanışmasını örme günüdür. Gün sömürü ve zorbalığın üzerine grev grev yürüme günüdür. ■

Dünya İşçi Sınıfı Yeni

İşçi ve emekçiler pek çok ülkede 2024'ü mücadeleyle kapattı, 2025'i mücadeleyle karşıladı. Kapitalist sömür düzeninin yol açtığı sorunlar büyürken, işçilerin mücadelesi ve dayanışması da büyüyor. Emperyalist savaşın yayıldığı, yoksullaştırma politikalarının, baskı ve yasakların yükseldiği bir dünyada hiç kuşku yok ki 2025 yılı da işçi sınıfının çetin mücadeleleriyle geçecek.

İşçilerin Filistin halkıyla dayanışması devam ediyor

İsrail'in Gazze'de düzenlediği saldırılarda hayatını kaybedenlerin sayısı 45 bini aştı. Son olarak yeni yılın arifesinde Gazze'deki hastanelere düzenlenen hava saldırısında yine onlarca kişi öldü, sağlık çalışanları gözaltına alındı. Sağlık hizmetlerine erişim zaten çok sınırlıyken geriye kalan hastanelerin çoğu yakılıp yok edildi. Dünyanın birçok şehrinde işçi ve emekçiler meydanlara çıkarak saldırıları ve savaşı protesto etti.

İngiltere'de sağlık emekçileri acil eylem çağrısında bulunarak Londra'da Piccadilly Meydanında toplandı. 28 Aralıkta, "Filistin İçin Sağlık Emekçileri" platformunun çağrısıyla yüzlerce kişi İsrail'i ve suç ortaklarını protesto etti. Aynı gün Manchester'da ve Cardiff'te işçi, emekçi ve öğrenciler savaş karşıtı eylemler düzenlediler. "İsrail'e Silah Ambargosu, Hemen Şimdi!" pankartıyla yürüyen binler, İngiltere'den her hafta yükselen savaş karşıtı sese ses kattılar.

ABD'de de işçi ve emekçiler yine meydanlardaydı. 28 Aralıkta Los Angeles'ta bir araya gelen işçi ve öğrenciler Kaliforniya Üniversitesi Sağlık Merkezi önünde toplandı. "Yeni yıla girerken, şimdiye kadarki en sert Siyonist saldırılarla karşı karşıya kalan Filistin halkı için mücadeledeki kararlılığımızı yineliyoruz" diye haykıran ABD'li emekçiler, emperyalistlerin savaşına karşı işçi ve emekçilerin dayanışmasını örmeye devam ediyorlar.

28 Aralıkta İsveç'in Uppsala kentinde düzenlenen

gösteride Gazze'de katledilen çocuklar anıldı. 29 Aralıkta ise **Avustralya**'nın Melbourne şehrinde emekçiler İsrail zulmüne karşı sokaklara çıktı. **İsrail**'de ise Netanyahu hükümetinin baskılarına rağmen her hafta meydanlara çıkan emekçiler 28 Aralıkta bir kez daha sokaklara çıktı. Tel Aviv başta olmak üzere Kudüs, Hayfa ve diğer şehirlerde bir araya gelen İsraili emekçiler "savaşa son" çağrısıyla gösteriler düzenledi. Acil ve kalıcı bir ateşkes karşılığında esirlerin geri getirilmesini talep eden İsraili emekçiler Netanyahu hükümetinin de istifasını istiyorlar.

Kuzey Kıbrıs'ta genel grev hükümete geri adım attırdı

Kuzey Kıbrıs'ta kamu işçileri 32 sendikanın çağrısıyla 26-27 Aralıkta genel greve çıktı. "Birlikte Direneceğiz, Birlikte Kazanacağız" şiarıyla gerçekleşen grev ve protesto gösterilerinde kararlılık öne çıktı.

Toplu iş sözleşmesi, grev ve referandum yasasında değişiklik yapmak isteyen, işçilerin toplu sözleşme ve grev hakkına saldıran hükümet enflasyona bağlı olarak ücret zammını içeren yasaya da müdahale etmek istiyor. Böylece hem işçilerin ücretlerini reel olarak düşürmeyi hem de buna karşı işçilerin mücadele etmesinin önüne geçmeyi hedefliyor. Ama sendikalar ve işçiler bu saldırılara karşı birlikte mücadele etme kararı aldı. 32 sendika öncülüğünde binlerce işçinin ortak mücadelesi 26 Aralıkta grev ve parlamento önündeki protesto gösterisiyle başladı. Eylemde sendikalar adına yapılan konuşmada "Hakkımız olan insanca yaşamı ve örgütlü çalışma hayatını koruyana kadar geri adım atmayacağız. Yasa geri çekilene kadar grevimiz sürecek, grevlerin yasaklanması durumunda ise bu yasağa boyun eğmeyeceğiz" denildi.

Bunun üzerine hükümet sendikalarla görüşme yapmak zorunda kaldı. Hükümet temsilcileri görüşmede söz konusu yasa değişikliklerinin askıya alındığını açıkladı. İşçilerin ortak mücadelesi ve kararlılığı egemenlere geri

Kuzey Kıbrıs

ABD

Yıla Mücadeleyle Girdi

adım attırdı. Sendikalar verilen sözler tutulmazsa süresiz genel greve gidileceğini açıkladı.

ABD'de Amazon ve Starbucks işçileri yeni yıl öncesi greve çıktı

ABD'de Amazon ve Starbucks'ta çalışan binlerce işçi Noel'i ve yeni yılı grevlerle karşıladı. Dünyanın ultra zenginleri arasında bulunan Amazon ve Starbucks patronları zenginleşmeye devam ederken işçiler her geçen gün yoksullaşiyor. Grevci işçiler, bu gidişata sessiz kalmayacaklarını, 2025 yılının mücadeleye geçeceğini ortaya koyuyor.

Amazon işçileri birçok şehirde Amazon depolarında ve dağıtım merkezlerinde iş bırakarak şirket tarihindeki en büyük grevi gerçekleştirdi. Daha iyi ücret, depolardaki ağır çalışma koşullarının düzeltilmesi ve bir dizi işçi hakkı için şirketi sendikayla müzakere masasına oturmaya çağırdı. İşçiler aynı zamanda sendika karşıtlığıyla bilinen Amazon yönetimini protesto ediyor, sendikal mücadeleyi büyütüyor. "Sendika ve işçi karşıtı, açgözlü şirket yönetimine karşı ayağa kalktık" diyen Teamsters sendikasında örgütlü işçiler, 19 Aralıkta ülke genelinde yüzlerce dağıtım merkezi ve depoda iş bıraktı. Noel arifesine kadar grevlerini sürdüren Amazon işçileri, temel talepleri çerçevesinde hazırlanacak bir sözleşme ve güvenli çalışma koşulları için depo ve dağıtım merkezleri önlerinde bir araya geldi. Şirket, grevin ilk gününde işçilerin karşısına polisi çıkardı. Baskıyla, polis şiddetiyle işçileri yıldırmaya çalıştı. Ama işçilere geri adım atıramadı.

Kahve zinciri Starbucks işçileri ise 20 Aralıkta ABD'nin birçok şehrinde 5 günlük grev başlattılar. İlk olarak Seattle, Los Angeles ve Chicago şehirlerindeki Starbucks mağazalarında başlayan grev sonraki günlerde New York City, Philadelphia gibi diğer büyük şehirlere yayıldı; grevler ülke genelinde 300'den fazla mağazada etkili oldu. Noel arifesinde 45 eyalette 5 binden fazla Starbucks işçisi iş bıraktı.

On binden fazla Starbucks işçisinin örgütlü olduğu

"Workers United" sendikası ile şirket arasında Nisan ayından bu yana devam eden müzakereler, şirket yönetimi işçilerin taleplerini görmezden geldiği için tıkanıp, işçiler grev kararı aldı. Ücret zammı, personel eksikliği ve çalışma koşulları ile ilgili talepleri için greve çıkan işçiler, 2024'te kâr rekorları açıklayan şirketin yüzde 1,5 oranındaki ücret zammı teklifini reddediyorlar. Talepleri karşılanmazsa ABD'nin bütün bölgelerinde etkili olacak grevler gerçekleştireceklerini ifade ediyorlar.

Sırbistan'da tren istasyonu felaketinde 15 kişi öldü, on binler meydanlarda

Sırbistan'da 1 Kasım'da ülkenin kuzeyinde bulunan Novi Sad tren istasyonunun yakın zamanda yinelenen çatısının çökmesi sonucunda 15 kişi yaşamını yitirmiş, Ulaştırma Bakanı da dâhil olmak üzere 11 kişi gözaltına alınmıştı. İhmalin ve yolsuzluğun neden olduğu felaketin ardından hükümete ve düzene öfkeli üniversite öğrencileri haftalardır üniversite önlerinde protestolar düzenlemiş, derslere katılmayarak okulları boykot etmiş, öğrencilerin büyüyen hareketi baskı ve gözaltılarla engellenmeye çalışılmıştı. Ancak Sırbistanlı işçi ve öğrenciler gerçek sorumlulardan hesap sormaya devam ediyor.

22 Aralıkta başkent Belgrad'ta öğrencilerin öncülüğünde düzenlenen protestoya 100 binin üzerinde işçi, emekçi ve öğrenci katıldı. Öğretim görevlilerinden, profesörlerden, çiftçilerden ve sanatçılardan geniş destek gören hükümet karşıtı protestolar sonraki günlerde de devam etti. Cumhurbaşkanı Aleksandar Vucic yönetimine karşı büyük gösterilere dönüşen protestolar başta başkent Belgrad olmak üzere Novi Sad, Niş, Krusevac gibi şehirlere de yayılıyor. Protestolarda işçi ve öğrenciler kazada hayatını kaybedenler için adalet çağrısında bulunuyor, istasyonun yenilenmesiyle ilgili belgelerin yayınlanmasını ve felaketten sorumlu olanların yargılanmasını talep ediyorlar. ■

Ekranlar ve Çocuklarımız

Evlatlarımızın sağlıklı gelişimi, sadece ne yiyip içtikleriyle değil, nasıl bir ortamda, çevrede büyüdükleriyle de ilgilidir. Empati, iletişim gibi sosyal, duygusal ve zihinsel becerileri çevreleriyle etkileşimlerinin izlerini taşır. Çocukların ebeveynleriyle ya da başka çocuklarla iletişim halinde olması, birlikte oyun oynaması sadece eğlenmelerini sağlamaz. Oyun sırasında çocuk karşısındakinin duygularını anlamayı, ona uygun tepkiler vermeyi, kendi yaptıkları karşısında verilen tepkileri anlamlandırmayı, paylaşmayı öğrenir. Oyun, çocuğun insanlara ve kendine ilişkin izlenim ve deneyim edinme süreci haline gelir. İşte küçücük yaşlarından itibaren çocuklarımızın eline verdiğimiz telefon ve tabletler ne yazık ki bu süreci baltalıyor. Çocuklarımızın fiziksel ve zihinsel sağlıklarını son derece olumsuz etkiliyor.

2022'de Amerika'da yapılan bir araştırmaya göre, çocukların ekran başında geçirdikleri süre günde ortalama 4 saat 44 dakika, gençlerde ise bu süre 7 saat 22 dakika. Koşup oynamak, sosyalleşmek yerine uzun saatlerini ekran başında hareketsiz geçiren çocuklarda ve gençlerde, obezite, kas ve iskelet sorunları, göz hastalıkları artıyor. Dahası, hızla değişen görüntüler ve sesler, çocukların dikkat sürelerini kısaltıyor. Problem çözme, sonuç çıkarma, yaratıcı düşünme ve hayal kurma becerileri köreliyor. Çevreyle etkileşim azaldığı için yalnızlık hissi de büyüyor. **Bir video oyununun içinde kaybolan, sosyal medya üzerinden sanal ilişkiler kuran çocuklar ve gençler, gerçek dünyadaki yüz yüze ilişkilerden uzaklaşıyor.** İletişim becerileri zayıflıyor, empati kurma yetenekleri gelişmiyor. Hatta depresyon ve anksiyete gibi psikolojik sorunlar yaşıyor, şiddete daha meyilli oluyorlar.

İşin daha da acı tarafı şu ki çoğu zaman ekranı ellerine bile biz tutuşturuyor, evlatlarımızı sakinleştirmeye, kontrol etmeye, oyalamaya çalışıyoruz. Çünkü çocuk bakımının yanı sıra uzun çalışma saatleri, bitmek bilmeyen ev işleri nedeniyle iyice yoruluyor, çocukların enerjisini yönlendirmekte ve ihtiyaçlarına yetişmekte zorlanıyoruz. Temizlik, yemek, çocuk bakımı gibi işlerin hepsi kadınların doğal ve asli görevi sayılıyor. Oysa çocuk bakımı ve çocukların yetiştirilmesi sadece anne babanın görevi

değil, toplumsal bir sorumluluk sayılmalıdır. Doğum ve emzirme izinleri, çalışma saatleri, vardiya düzeni, kreşler, okullar, oyun alanları, parklar, ortak yemekhane ve çamaşırhaneler dâhil her şey bu anlayışa uygun biçimde düzenlenmelidir. Ama kapitalist düzende çocuklarımızın beslenmesi, eğitimi, sağlığı bile kâr kapısı olarak görülür, tüm yük ailelere yıkılır. Çocukların yetiştirilmesi bireysel sorumluluklara ve çabalara indirgenir. Zamanı ve enerjisi tüketilen anneler, babalar çocuklarının eline telefon, tablet vermek zorunda bırakılır. Kendisini kapitalizmin dayattığı koşullara boyun eğmek zorunda hisseden anne babalar, bu boyun eğişin çocuklarının gelişimi üzerindeki olumsuz etkilerini ilerleyen yıllarda daha fazla görür.

Mesela işçi aileleri, 1980'li yıllarda 12 Eylül darbesinin yarattığı korkuyla çocuklarını politikadan, sınıf mücadelesinden uzak tuttular. 90'lı yıllarda, çocuklarına sınıf atlama hayalleri aşıladılar. 2000'lerde kendi çocuklarını "özel", "biricik" oldukları düşüncesiyle yetiştirdiler. Bu anne babalar çocuklarını patronlar sınıfının saldırılarına daha açık ve savunmasız hale getirdiler, rahat bir yaşam süreceklere zannıyla aldatmış oldular. Böyle büyütülen çocuklar kimlik bunalımı yaşadılar, yaşıyorlar. Yaşama sarılmayı, kendi ayakları üzerinde durmayı, mücadeleyi bir seçenek olarak görmüyor, atalet ve bunalıma sürükleniyorlar. Yani çocuklarını burjuva sınıfın yönlendirmelerine göre, kendi sınıflarının gerçeklerinden uzak yetiştiren ebeveynler isteseler de istemeseler de çeşitli olumsuz toplumsal sonuçların ortaya çıkmasına katkı sundular. Bu toplumsal sonuçların acısını yaşadılar. Ellerinde ekranlarla büyüyen bir nesil yetiştirmenin de çeşitli sonuçları olduğu, olacağı açık değil mi?

Kendi sınıf örgütlerimizde birliğimizi kurabilirsek, çocuklarımıza bizi sömüren egemenlerin yönlendirdikleri şekilde değil, sınıf bilinçli insanlar olarak annelik babalık yapabiliriz. Evlatlarımızın toplumdan kopuk, psikolojik-sosyal hastalıklarla boğuşan bireyler olmasını engeller, güçlü ve mücadeleci insanlar olmalarını sağlayabiliriz. Bunun için sendikalarımızda ve ÜİD-DER'de yan yana gelmeli, evlatlarımızla birlikte sınıfımızın mücadelesini de büyütmeliyiz. ■

Onlar “Kazanalım” Dedikçe Biz Kaybediyoruz

Egemen sınıfın siyasetçileri sıklıkla gençliğin öneminden bahsediyor ve gençliği kazanmanın gerekliliğinden dem vuruyorlar. Mesela geçen ay Erzurum’da “Gençlerle Buluşma” programına katılan Erdoğan şöyle seslendi gençlere: “Bizim keyfi yere feda edecek tek bir insanımız, tek bir gencimiz yoktur. Hepinize her birinizin hayaline, birikimine, becerisine bizim ihtiyacımız var.” Düne kadar en büyük hayali okulu bitirip, KPSS ile atanıp memur olmak olan gençlerin şimdi ülke sınırlarını aşip Teknofest’le dünyayı kucakladığını ileri sürdü. İktidardakiler gençlere çok önem verdiklerini söylüyor, gençlerin hayatlarında olumlu anlamda büyük değişiklikler varmış gibi bir tablo çiziyorlar. Peki, gerçekte böyle mi?

Gençliğe övgü düzenlerin yeni yılda gençlik için planlarına bakalım. 2025 bütçe planında tıpkı tüm işçi ve emekçilere olduğu gibi emekçi gençlere de pek yer yok. Örneğin öğrencilerin en büyük problemlerinden biri barınma ihtiyacını karşılayamamaları. MEB verilerine baktığımızda KYK yurtlarının kapasitesiyle, öğrenci sayısı arasında bir uçurum olduğunu görüyoruz. Mesela Ankara’da 100 öğrenciye sadece 13 yatak düşerken, bu oran İstanbul’da 6,3’e düşüyor. Yeni yılda da bu oranlarda büyük değişiklikler olmayacak. Bunun anlamı barınma, beslenme gibi temel ihtiyaçlarını karşılayamayan, maddi yükün altında ezilen daha fazla gencin okulu bırakıp evlerine geri dönmeleridir. Nitekim Milli Eğitim Bakanının açıklamasına göre sadece 2024 yılında 56 bin 107 üniversite öğrencisi öğrenimini dondurdu.

Okulu bırakan gençlerin direkt çalışma hayatına atıldığını düşünmek de mümkün değil. “Ev genci” tanımı belleklere yerleşirken, gençler anne babalarına bağımlı biçimde sadece nefes alıp verdikleri bir hayata gömülüyor. Bugün Türkiye’de 15-29 yaş arası nüfusun yüzde 29’u ne eğitimde ne istihdamda yer alıyor. Üstelik SGK’nın 2024 verilerine göre bu gençlerin karşısına aylık 600 lira genel sağlık sigortası borcu çıkıyor. Gençlerin sağlıklı yaşam haklarını destekleyen ya da sosyalleşebilecekleri kültür ve spor faaliyetlerini arttırmaya dönük alanlar için, dahası bağımlılıkla mücadele gibi gençlerin hayati sorunları için de yeterli bütçe ayrılmıyor.

Hatırlayalım, seçim dönemlerinde siyasetçiler 13

milyon genç seçmenin oyunu alabilmek için vaatler sıraladılar. Gençlerin sorunlarını sözde masaya yatırarak çözümün kendilerinde olduğunu söylediler. Fakat gençlerin derinleşen sorunlarının yanından bile geçmeyen, sırf kendilerine taraftar toplamak için ortaya atılan içi boş konuşmaların ötesinde bir şey yapmadılar. Çünkü zaten **sermaye sınıfını temsil eden siyasetçilerin temel amacı gençliği kendi sorunlarının çözümü için savaşmaktan, örgütlü mücadeleden uzak tutmaktır. Gençleri kendi kirli siyasetlerinin, zehirli fikirlerinin ve çıkarlarının savunucusu haline getirmektir.** Onlar için gençliği kazanmanın anlamı; düşünmeden, sorgulamadan, itiraz etmeden sistemin çarklarında yaşayacak ve yeri geldiğinde sermaye sınıfının çıkarları için ölecek bir gençlik yaratılmasıdır. Bu yüzden okulu bırakmak zorunda kalan gençler umursanmazken, yüz binlerce genç işsizlik kırıbağıyla korkutulup düşük ücretlere, ağır çalışma koşullarına mahkûm edilirken, okuyan gençler de Teknofest gibi projelerle bilim söylemi altında yoğunlaştırılmış savaş propagandasına maruz kalıyor, milliyetçilikle zehirleniyor.

Bilmeliyiz ki kapitalist sistemde gençliğin hayallerinin sınırlarını belirleyen de, birikim ve becerisinin ne yönde kullanılacağına karar veren de egemen sınıftır. Gençlik ise sermayeyi büyütme hizmet ettiği oranda kıymetlidir. İşte bunu bilince çıkarmadan, yaşamımıza kendi sınıfımızın penceresinden bakmadan hayatımıza doğru bir yön veremeyiz.

2025 yılında gençlerin sorunlarının da tıpkı işçi sınıfının diğer üyelerinin sorunları gibi derinleşeceği ortada. Sermaye sınıfının gençleri her istediklerine kavuşmanın şımarıklığını yaşarken işçi sınıfının gençlerinin payına yine yoksulluk ve acı düşecek. Bugüne kadar çok şey kaybettik; depresyona, uyuşturucuya sürüklenen, şiddete maruz kalan, patronların önlemleri ihmali yüzünden iş cinayetlerine kurban giden pek çok sınıf kardeşimiz oldu. Daha fazlasına maruz kalmamak için enerjimizi kendi sınıfımızın mücadelesine katalım. **Ezilen sınıfın evlatları olarak bir araya gelelim, bir bütün olarak hareket edelim. Bir sınıf olarak birleşelim ki bugünümüzü de geleceğimizi de kendi ellerimizle inşa edebilelim.** ■

8 Aralık İstanbul Kartal Mitingi

"146+Bir Polonez" Belgeseli Galası

GE Grid Solutions Grevi

Tarkett Grevi

Hitachi Energy Grevi

Sefalet Dayatmasına, Hak Gasplarına Karşı İşçilerin Mücadelesi Büyüyor

Aralık ayının son günlerinde 2025 yılı için asgari ücret 22 bin 104 lira olarak açıklandı. Yıl boyunca olduğu gibi Aralık ayında da işçiler, emekçiler, emekliler "sefalet ücretine boyun eğmeyeceğiz" dediler.

8 Aralıkta, İstanbul Emek Barış ve Demokrasi Güçlerinin çağrısıyla Kartal Meydanında bir araya gelen işçi ve emekçiler hayat pahalılığına, düşük ücretlere, vergi soygununa, kayımlara, baskılara hayır dediler. UID-DER coşkulu ve disiplinli kortejiyle mitingde yerini aldı.

Türkiye'nin birçok kentinde Emek ve Demokrasi Güçleri, kent meydanlarında bir araya gelerek asgari ücretin sefalet ücreti olmasını protesto etti. DİSK, 24-27 Aralıkta "İnsanca Ücret Vergide Adalet" talebiyle vergi daireleri önlerinde, Ankara'da Hazine ve Maliye Bakanlığı önünde basın açıklamaları gerçekleştirdi. Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, 27 Aralıkta Ankara Madenci Anıtı önünde asgari ücreti protesto etti ve taban maaş talebini tekrarladı. Emekliler çeşitli illerde "Geçinemiyoruz, İnsanca Yaşamak İstiyoruz" talebiyle alanlara çıktı.

Birleşik Metal-İş'in örgütlü olduğu Hitachi Energy'nin dört fabrikasında 4 Aralıkta başlayan grev, 20. gününde anlaşmayla sonuçlandı. Siyasi iktidar 13 Aralıkta metal işçilerinin grevlerini "milli güvenliği bozucu" olduğu gerekçesiyle yasaklamıştı. Ancak yasağa boyun eğmeyen GE Grid Solutions, Schneider Elektrik, Artaş Kriyojenik, Green Transfo Energy işçileri grevlerini sürdürdüler.

TEKSİF Sendikası, Bolu'da Gezer Terlik fabrikası önünde 5 Aralıkta basın açıklaması yaparak işverenin sendika düşmanlığını ve işten atmaları protesto etti. İstanbul Finans Merkezi Merkez Bankası şantiyesinde çalışan Dev Yapı-İş ve İnşaat-İş üyesi işçilerle, Sakarya Şehir Hastanesinde çalışan İYİ-SEN üyesi işçilerin ücret gaspına karşı eylemleri kazanımla sonuçlandı. Kocaeli/Gebze'de Petrol-İş'te örgütlü Betek Boya'da, sendika

düşmanlığına ve işten atma saldırısına karşı üretimi durduran işçiler, patrona geri adım attırdı. İşveren TİS masasına oturmayı kabul etti, işten atmalar durduruldu.

Tekgıda-İş'te örgütlendikleri için işten atılan ve 17 Temmuzdan beri direnişte olan Polonez işçileri, 7 Aralıkta "Anayasal Hak Yürüyüşü" başlattılar. Çatalca'dan Kartal'a ve Kocaeli/Gebze'ye yürüyen işçiler, önlerine dikilen polis barikatlarını aştılar. 22 Aralıkta Dayanışma TV'nin hazırladığı "146+Bir: Polonez" belgeselinin galası yapıldı. Dayanışma TV ve Tekgıda-İş Sendikasının organize ettiği galaya grevci işçiler ve aileleri, siyasi partiler, emekten yana kurumlar ve UID-DER katıldı. 6 Ocakta direniş kazanımla sonuçlandı. Direnişçi işçiler aylar süren kararlı mücadeleleri ve sınıf dayanışmasının gücüyle taleplerini kabul ettirmeyi başardılar. Birleşen ve mücadele eden işçilerin yenilmeyeceğini bir kez daha gösterdiler.

İzmir/Bornova'da Petrol-İş'in örgütlü olduğu Temel Conta'da 10 Aralıkta grev başladı. Gebze'de Nakliyat-İş'te örgütlendikleri için işten atılan Hödlmayr Lojistik işçilerinin direnişi sürüyor. İstanbul/Tuzla'da Selülöz-İş'in örgütlü olduğu MKB Rondo'da grev, fabrikanın kapanması ve işçilerin haklarını almasıyla sona erdi. Tekgıda-İş'in örgütlendiği Perfetti Van Melle'de 326 gündür süren direniş kazanımla sonuçlandı, şirketle sendika arasında TİS görüşmeleri başladı.

Tekgıda-İş'in Bursa'da Eker Süt'te, Teksif Sendikasının İstanbul/Tuzla'da TKIS Blinds'de, Öz İplik-İş'in İstanbul/Silivri'de Yelkenci Tekstil'de başlattığı direnişler sürüyor. Hatay/Payas'ta Öz Çelik-İş'in örgütlü olduğu Yolbulan Metal'de, İzmir/Kemalpaşa'da Öz Gıda-İş'in örgütlü olduğu Abalioğlu Lezita'da, İstanbul/Tuzla'da Petrol-İş'in örgütlü olduğu Tarkett Turkey'de işçilerin grevleri devam ediyor. ■

Betek Boya işçileri

Perfetti Van Melle Direnişi

Temel Conta Grevi

Aritaş Grevi

Çıkar İçindeki İnsanı

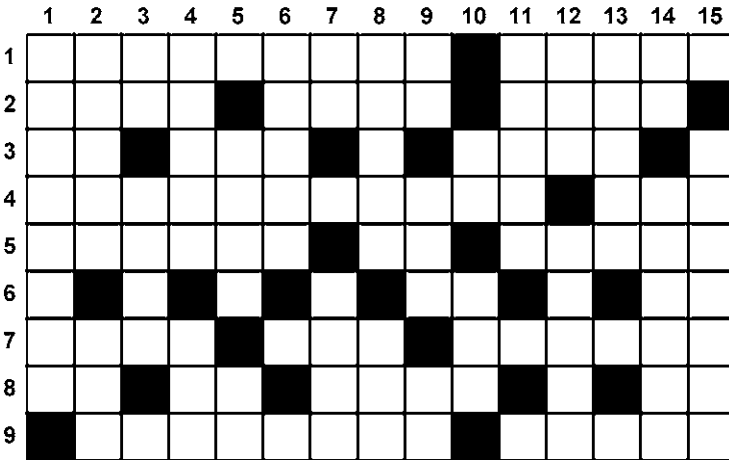
Çıkar içindeki insanı,
Gör önündeki sis perdesinin ardını,
Ümran bebeğin yüreğini gör.
Ermek'te oğlunu kaybeden ananın yüreğini,
Roboski'de kardeşi paramparça olmuş ablanın yüreğini gör.

Çıkar içindeki insanı,
Gör önündeki sis perdesinin ardını,
Aklınla düşün.
Neden savaşlar var?
Kim başlatır savaşları ve kim kâr eder savaşlardan?
Sanayide işçi Ömer mi?
Pancar tarlasında ırgat Hacer mi?
Kim ölür savaşlarda ve kim kazanır bombaların, silahların satışından?
Bedavaya mı veriyorlar silahları?

Aklınla düşün...
Çıkar içindeki insanı,
İnsan olmak, razı gelmemektir engin denizlerde, bombalanan şehirlerde
ölmesine çocukların,
İnsan olmak, izin vermemektir işçilerin işyerlerinde katledilmesine,
İnsan olmak, yürekli olmaktır, emeğimizi çalan patrona karşı durmaktır.
Çıkar içindeki insanı,
Dünyayı yeniden yaratalım bereketli ellerimiz, aklımız ve yüreğimizle.

Ankara'dan bir kadın işçi

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

1. Demokratik hak ve özgürlüklerin baskı altında tutulduğu, bütün yetkilerin bir elde veya küçük bir yönetici grubunun elinde toplandığı demokratik olmayan (devlet düzeni). Siyasi gücü zorla ele geçiren, onu kötüye kullanan.
2. Anlama ve sezme gücü yetersiz olan (kimse). Büyük balıkları tutmakta kullanılan, küçük balık biçiminde, ucu iğneli kurşun parçası.. Boyutları normalden küçük.
3. Şaşma anlatan bir söz. Suriye'nin başkenti. Acıklı olay.
4. Bu yıl enflasyonun altında arttırılan, işçilerin ihtiyaçlarını asgari düzeyde bile karşılamaktan uzak ücret. Genelde 4 rakamdan oluşan mobil cihaz kodu.
5. Bir balık türü. Mağara. İgi.
6. Beygir, düldül. Tellür elementinin simgesi.

7. Memleket. Lisan. Delikli kepçe.
8. Lantanın simgesi. Müzikte ikinci nota. İstanbul Eyüpsultan'da yer alan tarihi bir semt. Futbol kulübü kısaltması.
9. Ses uyumsuzluğu. Çalışma saati.

Yukarıdan Aşağıya

1. Güç durumlara karşı koyabilme gücü, katlanma.
2. Muhtemel. Bir çeşit zamk.
3. Artı kelimesinde ikinci hece. Antik Yunan.
4. Gündüzün son gecenin ilk saatleri. İktidar, güç.
5. İçinden su akıtmak için toprak kazılarak yapılan açık oluk. Ceo'nun seslileri.
6. Ege'de bir şehir.
7. Eski bir Japon hacim ölçü birimi. Ticari kuruluşlarda bir yıl içinde yapılan işlemlerin toplam değeri; iş hacmi.
8. Herhangi bir tarım ürününü üreten, tarımla uğraşan çiftçi. Ulan.
9. Eski Mısır inancına göre Güneş tanrısı. Protein sentezine yardımcı olan bir asit türü. Müzikte üçüncü nota.
10. Ayrı yazılması genellikle unutulmuş bir bağlaç. Türkiye Kömür İşletmeleri'nin kısaltması.
11. Üzeri yufka kaplı, meyveli veya kakaolu bir pasta türü.
12. Bir işi yapma. Bir şeyi yerinden oynatmak, kaldırmak, harekete geçirmek, gevşetmek vb. için kullanılan, kaldıraca benzer araç.
13. Bir yolun yokuş bölümü.
14. Beyaz. Yetinme.
15. Soyda temel olarak anayı alan bir toplum düzeni.

Önceki Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	İ	Ş	Ç	İ	D	A	Y	A	N	I	Ş	M	A	S	I
2	İ	A	Ş	E	E	S	R	O	K	F	O	R			
3	F	A	Y	F	E	D	A	K	A	R	A	L	G		
4	E	I	R	A	İ	L	İ	K	E	L	M	A			
5	N	A	R	A	V	E	M	İ	R	A	T				
6	A	H	S	M	İ	A	Z	K	A	K					
7	S	E	A	Ü	M	İ	T	R	E	M	K				
8	O	N	E	R	O	N	T	A	Y	A	N	I			
9	L	A	T	E	R	R	A	S	Y	O	N	E	L		

Suriyeliler Geri Dönecek mi?

Suriye'deki Esad rejimi 8 Aralıkta yıkıldı. Hemen ardından da Suriye'deki savaşın bittiği ve Türkiye'deki Suriyelilerin artık güvenle ülkelerine geri dönebileceği konuşulmaya başlandı. Medyada Erdoğan'ın Suriye politikasının ne kadar başarılı olduğu, Suriyelilerin Türkiye'ye teşekkür ederek ve mutluluktan ağlayarak ülkelerine geri döndüğü anlatılmaya başlandı. Suriyelilerin geri dönüşünün kira fiyatlarını düşüreceği, işsizliği azaltacağı, ücretleri yükselteceği konuşuldu. **Bugüne kadar yaşadığımız sorunların en büyük sorumlusunun Suriyeli mülteciler olduğuna inandırılan işçi kardeşlerimiz, şimdi Suriyeliler giderse sorunlarımızın çözüleceğine inanıyorlar.** Peki Suriyeliler geri dönecek mi ve geri dönerlerse sorunlarımız çözülecek mi?

Gelin, tuzu kuru siyasetçilerin, satılmış televizyoncuların söylediklerini bir kenara bırakarak işçi sınıfının penceresinden meseleye bakalım. **Ülkenizdeki savaştan ve yıkımdan kaçıp başka bir ülkede büyük zorluklar aşarak hayata tutunmuş olsaydınız, çocuklarınız o ülkede doğup büyümüş olsaydı hangi koşullarda ülkenize geri dönerdiniz?** Bunun için önce oradaki savaşın ve kaosun sona ermesi, yaşayabilecek asgari koşulların oluşması gerekmez mi? 13 yıllık savaşta Suriye'de altyapı büyük oranda çöktü, binalar yıkıldı, eğitim ve sağlık gibi temel hizmetler verilemez oldu. Sanayi diye bir şey kalmadı. Geldiği iddia edilen barış ise henüz gelmiş değil. HTŞ geçici bir hükümet kurduğunu, savaşın bittiğini, ülkenin kısa sürede toparlanacağını söylüyor ama gerçek bu değil. Ülkenin birçok bölgesinde halen kaos hâkim. Silahlı grupların kontrolsüz bir şekilde dolaştığı, azınlıklara yönelik saldırıların olduğu biliniyor. Yani Suriye'de ne ekonomik ne de siyasi anlamda istikrar söz konusu değil.

Esad rejimi yıkıldıktan sonra Suriye'ye giden gazeteciler ya Halep'ten ya da Şam'dan görüntüler paylaşıyor. Oysa Suriye sadece bu iki şehirden ibaret değil. Kaldı ki başkent Şam'da bile büyük bir yıkım var. Sanayi neredeyse bitik olduğu için büyük bir işsizlik var. Oradaki koşulları gözünüzün önüne getirin. **Siz olsanız belirsizliklerin olduğu, sizi işsizliğin, açlığın beklediği, çocuklarınızın eğitim alamayacağı, gideceğiniz doğru düzgün hastanenin olmadığı koşullarda ülkenize geri döner miydiniz?** Konuyu anlamak için bir kıyaslama yapalım: 6 Şubat'tan sonra depremzedelerin kaçta kaç eski yaşam-

larına, işlerine dönebildi?

Üstelik Suriye'de koşulların iyileşmesi halinde de bütün Suriyelilerin ülkesine geri dönmesini beklemek gerçekçi değil. Küçükken Türkiye'ye gelmiş, burada eğitim alan, Türkçe konuşan, Türkiye'yi yurdu olarak gören yaklaşık bir milyon genç var. Suriye'yi hiç görmemiş, Türkiye'de doğmuş 1 milyon çocuk var. Bunun ne anlama geldiğini görmek için Almanya'da yaşayan Türklere bakalım. Pek çoğumuzun çevresinde Almanya'da akrabaları olan insanlar var. Yıllar önce çalışmak için Almanya'ya giden insanların ne kadarı kalıcı olarak Türkiye'ye geri döndü? Bir kısmı emekli olduktan sonra geri dönmüş olsa da önemli bir kısmı orada kalmaya devam etti. Orada doğan çocuklar ise neredeyse hiç Türkçe bilmiyor, Almanya'yı yurdu olarak görüyor, buraya sadece tatillerde geliyor. Bunun böyle olmasını ne kadar doğal görüyorsak hayatını burada kuran Suriyelilerin artık ülkelerine dönmeyeceğini de o kadar doğal karşılamalıyız.

Elbette koşullar düzeldikten sonra az da olsa geri dönen Suriyeliler olacaktır. Ama büyük çoğunluğu iki ülke arasında gidip gelecek, önemli bir kısmı da sadece ziyaret için ülkelere gidecek, burada vatandaşlık alacaktır. Bu gerçeği görmeli, kabullenmeli ve Suriyeli işçi kardeşlerimize düşmanlık beslemek yerine birlik olmanın, kardeşleşmenin yollarını aramalıyız. Türkiye'de yaşadığımız sorunların kaynağının Suriyeliler olmadığını bilmeliyiz. Şu soruları sormalıyız: **Suriye'de 13 yıl önce savaşı kim başlattı, kim körükledi? Suriyelilerin ucuz işgücü olarak kullanılmasının sorumlusu kim? Suriyelilere oturulmayacak evleri kiralayıp fahiş kira bedeli isteyenler kim? Suriyeli işçilerle Türkiyeli işçilerin birlik olmasını, sendikalaşarak hakkını aramasını engelleyenler kim?**

Bu sorulara sınıfımızın penceresinden bakarak, bizim gibi işçi olan Suriyeli kardeşlerimizin yerine kendimizi koyarak cevap verdiğimizde asıl sorumluların kârlarından başka bir şey düşünmeyen patronlar ve siyasi çıkarlarına göre hareket eden iktidar sahipleri olduğunu göreceğiz. **Bilelim ki Suriyeliler geri dönse de dönmese de iktidarın ve sermayenin saldırılarına karşı mücadele etmeden sorunlarımızı çözemeyiz.** Bu nedenle Türkiye'de kalan Suriyeli işçilerle düşman değil kardeş olmalı, saldırılara karşı birlikte mücadele etmeliyiz. ■